Anul I. — Nrul 17. Prețul unui exemplar **4** Lei. Timișoara, 16 Octomvrie 1927.

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. *A. C. CUZA*

ABONAMENTUL PE UN AN

Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA
I., Str. Gheorghe Coșbuc 2.

Editor-proprietar:
ALEXANDRU TIERANU

La mormântul sinucigașilor

In urma diferitelor zvonuri ce rculă în public, în legătură cu cințelegerile" din sânul „Ligei părării Naționale Creștine", ni împlinesc datoria, dând urătoarele deslușiri:

In sânul L. A. N. C., neînțelegeri nu sunt și nu pot fi. Elemente nepotrivite au plecat; o parte de bună voie, restul prin excludere.

Pentru orientarea publicului. nintesc, că noi ne-am adunat b steagul cu svastica, **la chemarea d-lui profesor A. C. Cuza,** să luptăm de bună voie pentru realizarea idealului național-creștin, bazat pe doctrina eată de d-l Cuza, înființătorul A. N. C.

Am venit la muncă pozitivă la „pertractări" inutile.

Idealul nationalist-creștin, nu poate transforma în obiect de rguială. El este bazat pe știin pozitivă și adevăr, deci târgula nu are loc. Nimeni nu poate losi L. A. N. C., ca mijloc de pătuială.

Luptăm până la fine, pentru ristos, Rege, Națiune, ca să înptuim România românească. Sa ne-am înțeles dela capul lui.

Pentru a lămuri publicul asupra motivelor ce au determinat d-l A. C. Cuza, președintele prem al L. A. N. C., ca să exudă pe foștii deputați, în prul rând trebue să arătăm prin teva cuvinte, ce este Liga, care nt principiile ei și care sunt ptele foștilor deputați, pentru ri au fost excluși.

Liga nu este partid și nu va fi ci când partid. Ea adună și organizează toate forțele vii ale eamului pentru conservarea roânismului periclitat de jidanii pustiți asupra noastră.

Se deosebește de partide în nd și formă. Iată cum:

1., Liga luptă fără interes material personal. Ia nu face afaceri u „ghesefturi". Partidele trăesc umai din „ghesefturi" și cointesări materiale.

3., Liga adună oamenii de cacter pentru a ocroti virtutea și cinstea. Partidele ucid caracterul, prin afacerile suspecte, din care trăiesc.

4. Liga ridică la rang de conducători, numai elementele familiarizate cu **știința politică**. La partide nu se cere nici o pricepere științifică dela conducători: Bogătașii trândavi, ghesefarii, guralivii și demagogii, ajung la suprafață. (Onoare puținelor excepții).

5., Prin răspândirea ideei și prin trezirea conștiinței naționale în marea masă a poporului român, Liga contribue la întărirea statului. Mincinoasa și josnica demagogie a partidelor, distrug încrederea din sufletul țărănimei noastre și îi transformă într'o masă inconștientă și nepăsătoare, lipsită de ideal și materialistă.

6., Liga luptă pentru binele TUTUROR românilor. Partidele persecută și nimicesc pe românii, cari nu fac parte din gruparea lor, etc., etc., etc.

Intre principiile fundamentale ale L. A. N. C. se află și principiul personalității, adecă, adevărul, că toate iucrurile mari emană dintr'un singur creer luminat.-Omul singuratic, crează nu comitetul sau congresul compus din oameni cu diferite vederi și diferite graduri de cultură. Un vechi proverb latin zice: câte capete, atâtea judecăți. In consecință, nu părerea multimei, ci creerul luminat al unei singure persoane, ne dă adevărul.

Acest principiu să manifestă și în natură.

Inteligența omului nu este materie; ea s'ar putea asămăna cu o energie oarecare ce se produce prin materie, de exemplu, cu căldura.

Să facem următoarea încercare: luăm o oală în care se află un termometru. In această oală așezăm trei bucăți de fier, fiecare de alt grad de căldură: prima de 60, a doua 100 și a treia 140 graduri. Astupăm oala și așteptăm, ca aceste energii folosite spre experimentare, să se adauge și termometrul să ne arate 200 graduri. Ne vom convinge, că nu arată nici energia cea mai mare de 140 graduri, ci scade sub ea.

La fel se prezintă și energiile intelectuale la oameni: **Dintre sute de oameni, adunați într'un anumit scop, totdeauna părerea celui mai inteligent, se ridică peste ceilalți. Nu fiindcă multimea ar fi produs această inteligență, ci pentrucă respectiva persoană o posede în mod individual,** INZESTRAT FIIND DE NATURA, **cu acest dar sau putere.**

Deci, NU MAJORITATEA, CI INDIVIDUL.

Acest principiu a format prima caramidă politică la fundamentul L. A. N. C.

Iată dovada:

In ziua de 18 Sept. 1925, s'au contopit diferite grupări naționaliste în L. A. N. C. Solemna ședință a fost prezidată de d-l Cuza, care a dat ocazia celor prezenți, ca să-și spună tot ce știu și ce doresc a face. Și d-l Cătuneanu a fost acolo. Fiecare a vorbit, numai președintele nu. El asculta pe fiecare.

La un moment dat se propune și să votează **CU UNANIMITATE**, că liga să declară de partid **POLITIC.** Atunci se ridică d-l Cuza cu un zîmbet de conștientă superioritate, explică și dovedește, că marele ideal naționalist creștin, nu încape în cadrele înguste ale unui partid, ca celelalte partide. Liga trebue să lupte pentru toți românii, deci și pentru cei ce stau în afară de ea și nu se poate mărgini numai la satisfacerea aderenților ei, fiindcă atunci nu ar avea vreme să se lupte cu dușmanii. etc.

Efectul s'a produs: toți aceia, care au votat cu jumătate de oră mai înainte pentru ideea de partid; acuma votează **CU INSUFLETIRE ȘI UNANIMITATE, CĂ L. A. N. C., SĂ NU FIE PARTID POLITIC.**

S'a dovedit adevărul și superioritatea principiului personalității, asupra principiului majorității.

S'a și fixat în program prin proclamarea d-lui Cuza, de președinte pe viață, al L. A. N. C.

Conștient de datoria sa, d-l Cuza pleacă la un turneu de șase săptămâni, vorbind în întreaga țară. La vârsta de 68 ani, întreprinde acest turneu, în luna Aprilie 1926, pe timp ploios și frig, cu un automobil „Ford". Nu a consultat comitetul, ci a plecat din propria-i inițiativă și a reușit să câștige 10 deputați în Parlament.

Ideea este a lui, munca este depusă de el, rezultatul obținut este meritul lui.

Tot ce am făcut noi ceilalți, s'a făcut în numele personalității d-lui Cuza.

El în numeroase ședințe, arată calea ce trebue urmată pentru a ajunge la rezultatul dorit: România Românilor. Mulți au ascultat, dar puțini l'au înțăles.

Așa este omul: unul vede și pricepe ușor și bine, iar altul nici decum. Intre cei prezenți am văzut profesori universitari, preoți, medici, profesori de liceu, ofițeri, generali și ingineri, toți cu un renume bun și dornici de muncă. Dar politica este o meserie foarte grea, atunci, când o exercitezi în mod cinstit. Este o artă, care pretinde însușiri geniale și o mare putere de a pătrunde în sufletele oamenilor. Dar puțini sunt în posesiunea acestor calități. Am văzut o mulțime de oameni foarte talentați și chiar geniali, care nu se pricep deloc la artă: Sunt care fug de muzică etc. La fel și în politică. Și aici trebue să posezi **INSUȘIRI INARCUTE,** cunoscute sub denumirea de **SIMT POLITIC, care îți dau posibilitatea de a recunoaște imediat valoarea fiecărui simptom social.**

Poți cunoaște perfect toată teoria muzicei, dacă nu ai genialitatea înăscută, nu vei putea compune nici o unică operă muzicală. Cunoști toată știința sociologică și nu ai DARUL INASCUT de a te folosi cu succes de ea, vei deveni ridicol sau spre paguba celora care te urmează: TREBUE SA AI SIMT POLITIC INASCUT, CÂND VREI SA TE OCUPI DE POLITICA.

Toate popoarele lumii, conduse pe baza principiului personalității, au înflorit. In limbajul politic, astăzi, el se numește de principiu de „dreapta" spre deosebire de socialiștii și comuniștii internaționali, bazați pe principiul majorității, care se numește de principiu de „stângă".

De aici vedem, că aceste principii sunt contrare și opuse. O apropiere între ele nu există și nu poate exista, decât numai în creerul oamenilor lipsiți de darul de a vedea adevărul.

Examinând cauza „neînțelegerilor" ivite între foștii deputați și dl. Cuza, la prima vedere, constatăm, că foștii deputați nu au înțăles rostul politic al L. A. N. C., iar presa jidovească i-a luat în apărare.

Nu dl. Cuza este vinovat pentru nefericirea noastră, că dnii profesori universitari Dr. Paulescu, Fedeleș și Gh. Cuza etc. nu au putut întra în Parlament. Vina este a se căuta în Legea electorală și în sistemul guvernelor de a face alegeri. Cine a gândit cândva, că Paul Iliescu, Cârlan și Dr. Vasiliu, vor fi chemați să lupte alături de dl. Cuza? Nici nu am știut că există pe lume.

Nici nu se deschise bine trecuta sesiune parlamentară, când acești deputați umflați în pene, spre a-și arăta cine sunt, provoacă pe dl. Cuza, ca să convoace „sfatul parlamentar" spre a discuta și a vota asupra măsurilor ce se vor lua în Parlament.

In zădar le explică dl. Cuza, că ei nu au nici o cădere de a hotărâ ceva, aceasta este dreptul său personal și exclusiv, iar comitetul central este forul lui de consultare, — nu sfat parlamentar cu analfabeți politici.

Ei nu înțăleg și nu vreau să înțăleagă. Lor le trebuesc discuții și pertractări, ca să terorizeze pe președintele lor, așa cum se face în partide.

Astfel acești analfabeți politici schimbă principiile fundamentale ale L. A. N. C., dela dreapta la stânga: dela principiul personalității acceptat — la principiul ma-

Pagina „SVASTICEI BANATULUI"

Suflet de mamă

— Schiță vânătorească —

de George Crioșteanu

Dimineață minunată de toamnă, destul de călduță și ozonată. Deși pela sfârșitul lui Octomvrie, totuși vremea se menținea bună, de parc'ar fi fost în August.

Inaintea noastră o câmpie imensă, o câmpie nesfârșită, cu drumuri ușor umezite de rouă, cu miriști admirabile, îmbrăcate până la brâu, în covoare de ierburi ruginii și cu porumburi înalte, bogate și falnice.

La răsărit, în zarea însângerată, o geană de lumină licărea timidă, împurpurând vârfurile dealurilor pierdute în abizul îngândurat al Orizontului și câmpia cenușie-violetă, învăluită în ceața dimineței.

Prin pâcla cețoasă, ce se ridica încetișor, soarele îmbrățișa prietenos câmpia, sărutând cu raze aurii, argintul boabelor de rouă, ce străluceau ca niște diamante, prin ierburile și funigeii miriștilor...

Pretutindeni miresme și aer înțepător, înbălsămat cu arome dulci, de ierburi coapte, de sulfină, de levănțică, de floarea soarelui.

La orizont... hăt departe, siluetele pomilor din Ciurari se năzăresc topite în ceața dimineței, ca niște umbre ușor estompate, alternând în chip plăcut, cu albul imaculat al căsuțelor și colibelor presărate printre ele.

Căutăm cu ardoare, eu în stânga, amicul Cornică în dreapta mea.

In apropierea unor porumburi tinere, semănate pentru nutreț, al căror verde închis, contrasta minunat cu rugina miriștilor, câinii noștri, căutau mai înfipt, mai atent.

Ii urmărim de aproape, fără să-i slăbim o clipă din ochi până când dispar în porumburi.

Acolo se opresc amândoi, întinși ca niște coarde, cu capul în sus privind cerul, marcând un aret ferm cataleptic.

— Ia seama, câinii pontează.

— Ii văd nene Cornică; trebuie să fie un urechiat.

Ajungem câinii cari pontau, tremurând vargă.

Le dau comanda:

— Pill Sabar! Pill Dan!

O mișcare imperceptibilă a capetelor, un tremurat și mai accentuat, apoi, rămân locului, ciopliți par'că în marmură... turnați în bronz...

Socotesc: strașnic aret! Ce vânat o fi?

— Pill! Pill Sabar! Pill Dan! Haide! Pill!...

In clipa aceia, câinii se reped nebuni, cutreerând porumburile și iată că dincolo de suta de metri se ridică una câte una, greoaie ca niște aeroplane 7 dropii de toată frumusețea.

Ne uităm lung și întrebător după ele și înghițim în sec, privindu-le cum se duc, bătând molatec din aripele lor scurte, până când le înghite depărtarea și nu le mai vedem.

— Au sărit prea departe. Trăgeam degeaba. Păcat! Așa vânat frumos și rar nu se întâlnește întotdeauna...

— Hei n'a fost să fie al nostru, îmi răspunde calm amicul Cornică; mulțumește-te cu frumusețea tabloului. E destul pentru un vânător de soiu. Pică el și al nostru acum; ai răbdare!

Eșim din porumburi și ne îndreptăm pe miriști.

Câinii căutau în zig-zaguri perfecte, puricând cu deamănuntul miriștea, încă umedă de roua dimineței.

Soarele s'a ridicat binișor și ceața a dispărut cu desăvârșire. Adieri răcoroase și parfumate plutesc înviorătoare în aerul sănătos al câmpiei.

Porumburile fremătau încetișor, mișcând alene foile lor uscate și galbene ca șofranul.

Căutăm încetișor îmbătați de suflul de viață ce domnește în tot locul, și de mireazma dulce, care țâșnește de pretutindeni și ne umple pieptul de sănătate și voe bună...

Intr'adevăr, e o dimineață dumnezeesc de frumoasă, o dimineață plăcută, cum rar se întâlnește în zilele mohorâte de toamnă.

Inotam prin miriștea coaptă, cu ochii țintă la câinii noștri cari căutau neobosiți.

In urma lor, ierburi și plante ruginii își plâng trecutul, aplecându-și capetele lor îmbătrânite și triste.

Cât vezi cu ochii o mare de ierburi ruginite, presărată cu mii de diamante ce strălucesc feeric în bătaia razelor solare învăluite par'că în mantia diafană, fin catifelată de un albăstruiu violet, — întocmai ca bruma prunelor tomnatice, — țesută din pulberea de aburi ce isvoresc în-

joritații, în contra cărui au de luptat.

Mai târziu au devenit necuviincioși, pronunțând cuvinte jignitoare la adresă celuia, prin al cărui nume au ajuns în Parlament.

Când dl. Cuza declară excluderea lui P. Iliescu din Ligă, pentrucă a apărat pe un jidan în contra unui român și când Iliescu declară dela tribuna Parlamentului, că el are dreptul de a apăra pe jidani, atunci, când pretinde că se luptă în contra lor, foștii deputați nici atunci nu se reculeg din grandomania lor. In loc să se alăture d-lui Cuza, care avea toată dreptatea, ei se pun de partea lui Iliescu. Acești analfabeți politici, au cerut d-lui Cuza să se declare de egală, valoare politică cu Cârlau și Vasiliu, care nici nu au trecut pe lângă Parlament. Codreanu și Sumuleanu s'au temnut, că nu se pot ridica îndeajuns la glorie și renume, pe lângă forța politică a d-lui Cuza.

Astfel s'a produs excludarea. Dl. Cuza a fost constrâns să-și sacrifice și câțiva vechi prietini, numai **pentru a salva IDEEA FUNDAMENTALA și pentru a opri degenerarea L. A. N. C., în partid politic, cea ce ar însemna O SIGURA MOARTE POLITICA.**

După ce au căzut la examenul politic, au căzut și la corigență.

Cei excluși și demisionați se adună 22 la număr și decid detronarea d-lui Cuza, alegând pe dl. Cătuneanu de președinte pe 3 ani. Sperează, că după Cătuneanu vor veni pe rând la prezidență.

O nouă dovadă de nepricepere a fondului principial al L. A. N. C.

Dar fac una și mai bună: La trecutele alegeri, candidează contra d-lui Cuza, ceace arată completa lipsă a simțului politic.

Nici unul dintre ei nu a avut atâta rațiune politică, ca să recunoască, că prin acest gest s'au sinucis politicește pentru totdeauna.

In astfel de împrejurări **nu ne mirăm, că ei nu văd,**

că au degenerat în partid politic: cu pasiuni de răzbunare personală, cu nerespectarea scopului urmărît și cu completa lipsă de simț și tact politic și social.

Cum își închipue acești domni, că lumea va avea credința, că ei luptă sincer în contra jidanilor, când ei pun totul în mișcare, ca dl. Cuza să nu între în Parlament. Luptă în contra aceluia, de care se teme toată jidovimea lumei.

Se și arată rezultatul sinuciderei lor: îi plâng aceia în care și-au pus toată speranța. Dl. Corneliu Codreanu și câțiva amici de ai lui, nu mai mișcă, ci au format o nouă „organizație", sub numele de: Legiunea Arhanghelul Mihail. **Aceasta „legiune' ne inspiră o sinceră compătimire. O mică parte a fostei studențimi se retrage SPRE A SE INCHINA LA ICOANE.** Dureroasă decadență. Să-i păzească Dzeu, că prin mania lor religioasă, să nu ajungă la balamuc!

Ce „conducători" ați fost voi, cei cari vă numiți „tinera generație", când după prima luptă pierdută, vă retrageți în stupidul misticism medieval. Unde e însuflețirea voastră trâmbițată cu atâta reclamă? !

INREGISTRAM DESERTAREA VOASTRA ȘI O DENUNTAM TARII INTREGI.

In fața mormântului vostru de sinucigași politici ne oprim spre a Vă da ultimul salut cavaleresc:

Cătuneanu et Comp., ați fost oameni de cinste, (afară de 2—3) capacități în meseriile voastre, ați crezut că faceți bine atunci, când ați greșit. CONDUȘI DE O FIINȚA SATANICA ATI FOST MÂNATI IN TABERA DUȘMANILOR NOSTRI ȘI ATI LUPTAT ALATURI DE EI IN CONTRA NOASTRA. Recunoaștem, că nu puteți fi vinovați, că natura nu va înzestrat și cu talent politic și v-ați apucat de un lucru la care nu vă pricepeți. Vă iertăm toate păcatele afară de unul, pe care nu avem dreptul a-l ierta: ATI PACATUIT IN CONTRA DUHULUI SFÂNT, CARE ESTE ADEVARUL. Ați ridicat sabia în contra adevărul rostit de buzele lui A. C. Cuza, cărui datori erați să-i mulțumiți, că va dat viață politică.

Ne despărțim astăzi pentru a nu ne mai întâlni în viață. Noi mergem spre lumină și izbândă, iar voi rătăciți prin întunerecul nestiinței politice.

Dzeu să vă ierte, dacă vrea... noi nu vă iertăm, pentrucă nu suntem Dumnezei.

De mortuis nihil nisi bene.

Alexandru Țieranu
membru în „Marele Consiliu" al L. A. N. C.

Obrăznicii bolșevice. In comuna Ciurnicia, județul Tighina, s'a dat o luptă între grănicerii români și grănicerii bolșevici cari au căutat să înlesnească trecerea depe teritoriul nostru spre Rusia sovietică a spionului sovietic Agasie Teodor care era suspectat de siguranță.

Spionul a reușit totuși să fie arestat de siguranță.

Bestiile roșii conduse de jidanii de peste Nistru nu se astâmpără. S'ar juca de-a războiul, dar nu au soldați nici ofițeri. Toată armata roșie nu plătește nimica, pentrucă este desorganizată și nedisciplinată.

Nici un ac dela jidan!

D-l A. C. CUZA convoacă „Marele Consiliu" pe ziua de 15 Oct. la Iași

Membrii „Marelui Consiliu" al L. A. N. C. au primit următoarea învitare:

Domnule Membru,

Sâmbătă, 15 Oct. 1927, la ora 9 a. m. „Marele Consiliu" al L. A. N. C. se va întruni la Iași în casele Dnei Principese Constanța Ghica, Str. Carol 23.

Duminecă, 16 a. c. va avea loc o întrunire publică.

Sunteți rugati cu insistență a lua parte la aceste întruniri de organizare și lămurire necesară.

Președinte Suprem
L. A. N. C.
A. C. Cuza.

Pe învitare d-l Cuza scrie: *„Și io mis Bănățean"* și trimite salutări prietinești tuturor aderenților credincioși.

Procesul omorului din Balinț

Ion Blaj, delegatul sătenilor din comuna Târgoviște, a omorât pe delegatul ungur, în ziua de 4 Iunie 1926. Procesul s'a judecat la tribunalul din Lugoj, care a condamnat pe Blaj la 3 luni închisoare, punându-l pe picior liber având 4 luni de prevenție. Apel nu s'a declarat.

Istoricul omorului este următorul:

Sătenii români din comuna Târgoviște au fost împroprietăriți în baza legii agrare. Coloniștii maghiari situați în această comună vedeau o nedreptate în aplicarea acestei legi și când li s'a adus la cunoștință că o parte din izlazul comunal trebue să-l cedeze consătenilor lor români, ei nu s'au mulțumit, ci și-au ales ca delegat pe economul Kádár Sándor, **care să le umble în rând.** Românii și-au ales și ei un delegat în persoana lui Blaj Ion, econom, cinstit, avut, cel mai inteligent din sat. Cei doi delegați s-au zbătut ca peștii pe uscat, dar necedând nici unul și prin faptul că nici autoritățile nu s'au grăbit cu rezolvarea diferendului ivit între cele două naționalități, vrajba înăscută pe această temă a luat proporții.

In ziua fatală de 4 Iunie 1926, coloniștii unguri sfidând dispozițiile legale și nedând nici o atenție rugămintelor delegatului Blaj, au intrat cu plugurile în porția de izlaz cedat românilor.

Delegatul Ion Blaj, pentru a evita vr'o ciocnire între cele două tabere potrivnice, a alergat la Pretura din Balint spre a aduce la cunoștința pretorului îndrăzneala coloniștilor. Intâmplarea a făcut însă să se întâlnească aci cu delegatul Kádár Sándor, cu care s'a luat la ceartă. Acesta, după depunerile martorilor ar fi înjurat legea românească. La un moment dat și **cu rațiunea tulburată** (art. 76 C. P.), Ion Blaj scoate un cuțit, lovește, și cu 7 lovituri omoară pe Kàdár.

Notăm cuvintele lui Ion Blaj, rostite în fața tribunalului: **Recunosc că am omorât, dar nu am comis un omor ordinar. NU AM UCIS PENTRU MINE, CI PENTRU FRATII MEI, CA SĂ LE APĂR GLIA STRĂMOȘEASCĂ.**

Așa înțălege bănățeanul să fie față de toți aceia, care vor încerca cândva să ne rupă dela sânul patriei noastre românești.

Protejații lordului „Marea Rosie" să știe că nu cedăm nici o brează din pământul nostru strămoșesc și că în România trăiesc 14 milioane de oameni, ca Ion Blaj!

Ne apărăm glia strămoșească până la ultima picătură de sânge.

Doleanțele studenților macedo-români

Cu ocazia congresului presei latine societatea studenților universitari macedo-români a remis congresului un memoriu, în care se expun doleanțele elementului românesc de peste Dunăre.

Memoriul arată cum toate școlile românești din Macedonia sârbească și anume 32 de școli primare, două școli secundare și zece biserici au fost închise de către autoritățile sârbești, încă din 1913.

Români din regatul vecin suferă consecințele unei desnaționalizări sistematice, exercitată de către sârbi. Până și numele le este schimbat locuitorilor de origină română.

In Bulgaria elementul românesc suferă aceiași persecuție. Peste o sută de mii de români așezați dealungul Dunărei sunt siliți să trăiască în ignoranță, din cauză că nici școala românească nu este tolerată să funcționeze.

Studenții macedo-români au căutat prin acest memoriu să aducă la cunoștiința latinității, suferințele ce le îndură de mult timp câteva sute de mii de alini.

Păziți-vă copiii

Eleva din clasa V-a școal normale din Cluj, Elvira Chi dea, sedusă în tren, pe câ mergea la școală, naște du nouă luni, în closetul școalei, copil, pe care-l ucide în mod b tial, lovindu-l cu o perie de fr cat scândurile, îl ascunde câte zile în dulapul ei dela școală apoi îl îngroapă în grădină.

Printr'o împrejurare, ferici pentru societate, denaturata m mă și criminala elevă e dovedi și arestată.

Corespondentul din Cluj ziarului „Dimineața" bordea un articol înduioșător, cu vă tul scop da crea atmosfera favoarea precocei criminale, pe tru care nu putem avea decât roare și desgust; iar pentru d recția școalei cuvenitele cele m grele de acuzare față de lipsa control asupra elevelor.

Căci nu putem concepe ca școală — ce are menirea d scoate educătoare ale tâneretul — să nu observe nici lunga sa cină a Elvirei Chindea, și ni să știe de nașterea fructului un dragoste vinovate.

Afară numai dacă directoare și profesoarele nu vor fi ade tele „feminismului" care a preocupări serioase de eman pare a „Bietelor" fete și fem și nici de cum îndrumarea lor calea binelui și a datoriei.

Conștiința Națională

Iom Kipur
la liberali din Timișoar

Zilele trecute și-au serbat danii Iom Kipur-ul lor, ca este sărbătoarea în care su obligați a se împăca între ei.

Așa se vede, că deputatul beral Fildermann a avut a mare influință asupra celorla deputați liberali, încât în zi de Iom Kipur s'au împăcat d vechi dușmani neîmpăcați: d-l d A. Cosma cu Iancu Conciatu d Bozovici.

Nu ne-am amesteca în treb rile lor personale, dacă nu ne-t interesa, care dintre ei este m ortodox: care a postit în „zi lungă", care a fost la templu care este cel tăiat împrejur?

Ciocnire sângeroasă între c munisti și naționaliști la Berlin

Eri seară a avut loc o ciocni sângeroasă între comuniști și n ționaliști. Comuniștii, făcâ parte din organizația „luptăt rilor noși", au pătruns într'un cal unde se aflau partizanii ganizației naționaliste Stah helm. A urmat o încăierare să geroasă în care au căzut trei divizi mortal răniți. Iar alți mai ușor. Poliția a interzis trunirea comunistă, care urm să aibă loc în aceeaș zi.

---

belșugat, din fiecare plantă, din orice firicel de iarbă ce se ridică voios spre lumina dătătoare de viață a soarelui.

E ora cea mai plăcută a dimineței, e clipa când întreaga câmpie palpită de viață, la îmbrățișarea ce i-o trimite soarele din adâncul înălțimilor lui cerești....

Cu sufletul fermecat de vraja acestei dimineți sublime, înaintam tăcuți, sorbind frumusețea acestor meleaguri, călcând pe chilimuri bogat brodate cu perle și diamante strălucitoare, și urmărind atent cheta câinilor noștri cari s'au oprit din nou. De rândul ăsta, scurt și cu capul aplecat în jos ca și cum s'ar uita la un metru înaintea lor.

Se ridica o pereche de prepelițe, cari cu un duble frumos, amândouă, — întră în geanta amicului Cornică.

Deș cam târzior, totuși, am ucis câteva prepelițe în ziua aceia.

Aproape de amiază, în spre copacul unde ne așteaptă Tudorache, căruțașul nostru, descoperim un fel de găvan ascuns al câmpiei, o vâlcelușe minunată, prin care șerpuiau liniștit, susurând încetișor, apele unei gârlițe, în jurul căreia colonii de rugi și ghiorghinari plini cu mărăcinișuri, crescuseră în voie, împădurind locurile.

Iată, o mică „oază", îmi zise, glumind nenea Cornică; ia seama! Aici ne sare ceva.

— Intr'adevăr poziția e strașnic de frumoasă, să vedem surpriza...

— Iat-o, dragul meu câinii noștri pontează în apropierea pădurei de ghiorghinari!

Dau comanda câinilor, cari năvălesc în mijlocul ghiorghinarilor. Din partea opusă, un urechiat, o ia sănătoasa, urcând coasta vâlcelușei, într'o goană nebună.

Il iau la ochiu, plimb pușca după el și trag. Iepurele face o săritură, dar își pierde echilibrul și vine peste cap; apoi se ridică din nou, cu piciorul din urmă retezat din cot și o ia la sănătoasa. Dar câinii nu l-au văzut și nu-l urmăresc, ei pontează, din nou, alt vânat la vreo sută de metri mai spre stânga.

Se ridică iepure, pe care-l plesnesc mai bine și rămâne locului. Dau fuga să-l apuc mai repede să n'o pățesc la fel cu cel dintâiu. E un mascul frumos și bine desvoltat!

Il așez binișor în geantă, cu regretul că cel dintâiu a scăpat cu piciorul stâng dinapoi rupt și deci l-am făcut cadou fără să vreau cumetriței cu blană rugine sau răpitoarelor cu pene.

Cel puțin de l-ar prinde mai repede să nu se mai canonească.

Mă gândesc cu groază și simt nespus de mari păreri de rău, de câte ori mi se întâmplă să rănesc un vânat!...

Sărmanul! Ce chinuri groaznice îndură el!!...

Nu-mi pare rău că am un vânat mai puțin, dar mă doare sufletul gândind la suferința, la chinurile lui.

Deaceea, îmi rămase întipărită în minte clipa când îl văzui depărtându-se cu piciorul flencânind după el în dreapta și'n stânga, și o amărăciune nespusa simții că mi se revarsă în suflet!

Bietul iepure! Ce ființă nenorocită! Nu există animal pe lume, mai prigonit decât el. De aceea astăzi e foarte rar și fără să exagerez, prin multe locuri, am făcut trista constatare, că, aproape a dispărut...

— Hei, mai lasă gândurile, nu vezi că ți-a sărit și altul? Uite-l: suie dealul. Să mergem să căutăm pe cel dintâiu, căci l-ai lovit bine, — trebuie să fi căzut!

— Ași, dar de unde? I-am rupt numai piciorul...

— ...stâng dinapoi! Am văzut. Dar nu este exclus să fi luat alice și'n corp. Hai, să-l căutăm.

— Renunț, nene Cornică. Să-ți spun drept; nu sunt dispus; poate după amiază, acum, pentru suntem în apropierea căruței mergem să mâncăm și să ne dihnim puțin.

Da! Ideea nu e rea. Să merge și-l vom căuta după amiază.

Când am părăsit oaza, după miază, erau orele 3.

Am lăsat pe Tudorache tot colo și am pornit-o încetișor, urmele invalidului nostru. L-a căutat până aproape de'nser dar nu l-am găsit. Parcă întra în pământ!...

In căutarea lui însă, am d peste altă familie, probabil nișt veri de-ai lui, cari au prilej amicului Cornică, încă un „du le" frumos. Nici eu n'am fost m puțin norocos, fiindcă aproape 'nserat dela aretul câinilor, c se opriseră ,în marginea unor lonii de boji, am ucis și pe doilea...

Și iată-ne în felul acesta câte doi de căciulă.

N'am încercat să mai caut,

In ajutorul Moților

Intreaga pădure a lui Tischler Mór va fi expropiată și împărțită sătenilor

Au fost la Huedin dnii miniștri Cipăianu și Lapedatu cari au ascultat plângerile diferitelor delegații de moți din județul Cluj, pentru o îndreptare a lipsurilor reformei agrare.

După cum s'a putut observa, este probabil ca întreaga pădure a lui Tischler Mor în suprafață de 12.000 de jugăre și care alcătuește cea mai fertilă parte din munții apuseni să fie expropriată sau răscumpărată printr'o lege specială dela Tischler și împărțită sătenilor.

Ar fi de dorit, că promisiunea miniștrilor să nu rămână numai vorbe goale, ca în trecut, ci să se execute.

Așteptăm distrugerea jidanului Tischler care a refericit întreaga țară a moților.

Din județul Putna

Se știe că în satele noastre mare parte din țărani trăesc în concubinaj. In ultimul timp s'au luat o serie de măsuri pentru înlăturarea acestei stări de lucruri. Dar pe ici pe colo se găsește câte un preot, care nu-și înțelege menirea.

Un caz de acesta s'a întâmplat în județul nostru. D-l prefect Ignat Pascu făcând obișnuitele inspecții prin județ, a fost întâmpinat în Nereju de un grup de țărani, care se plângeau împotriva preotului Macovei, din acea comună, care nu voia să cunune pe țărani până nu vedea în palmă 1000 lei. Sau dacă nu vor să se supună acestei condițiuni, ca să-i cunune, preotul le dădea să învețe pe din afară o rugăciune kilometrică și apoi să se prezinte înaintea sa, ca școlarii înaintea profesorului, unde să reciteze fără cea mai mică greșeală rugăciunea lungă cât... o zi de post.

Alternativa aceasta fiind greu de rezolvat, o mulțime de țărani nu se puteau cununa. Astfel în comuna Nereju d-l prefect a găsit 50 de perechi, care trăiau în concubinaj.

Un fapt destul de comic este relatat de țărani. Unii din ei spun, că de doi ani învățau rugăciunea; însă, când se prezentau înaintea preotului, se încercau toemai la urmă. Și atunci preotul, cu glasul cel mai binevoitor, îi trimitea acasă, ca să mai învețe puțin rugăciunea ca unii cari nu erau încă pregătiți pentru sfânta taină.

D-l prefect a luat imediat măsuri pentru înlăturarea unei situațiuni ce nu mai putea fi tolerată. Astfel, din inițiativa d-sale, în curând se va face nunta, în aceaș zi, a celor 50 de perechi necununați din Nereju.

La această solemnitate vor lua parte toate personalitățile potitice din județ.

Nici un ac dela jidan!

Convocarea Corpurilor Legiuitoare

Președinția consiliului de miniștri Mihai I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitor sănătate:

Asupra raportului președintelui Nostru de miniștri sub No. 5559—1927.

Văzând jurnalul consiliului de miniștri No. 2239 din 8 Octombrie anul 1927.

In virtutea art. 90 din Constituție.

Am decretat și decretăm:

Art. 1. — Corpurile legiuitoare sunt convocate în sesiunea ordinară a anului 1927—1928 pentru ziua de 15 Octombrie 1927.

Art. 2. — D. președinte al consiliului de miniștri este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 8 Octombrie anul 1927.

In numele Majestății Sale Regelui Mihai I:

Nicolae, Principe al României.

Miron, Patriarh al României.

George Buzdugan.

Președintele consiliului de miniștri: Ion I. C. Brătianu.

Indrăzneala lui Szele Bela

Ca o urmare la campania rothermenistă presa maghiară din Ardeal se dedă la provocări, ce întrec orice închipuire.

Indiferența opiniei publice române e socotită drept slăbiciune și aceasta ajunge agenților Budapestei ca să-și facă de cap.

Nu vorbim de guvern. El când e vorba de a impune respectul tuturor de o potrivă, deci și partidului maghiar mai ales, tace, de oarece contează pe voturile ce i le-ar putea furniza.

Astfel, nestingherit de nimeni, ziarul „Brasoi Lapok", care a cerut plebiscit pentru Basarabia, care a pledat triumful cauzei optanților, care nu pierde nici o ocazie de a pângări tot ce este român și a agita în contra unității noastre naționale, se ocupă într'un lung articol — spre bucuria d-lor interesați de chestiunile minoritare din Brașov.

După ce descrie neajunsurile datorite administrației românești, îmbracă soclul, pe care era așezată statuia lui Arpád drept sfidare a Unității noastre naționale, într'o aureolă a restaurării granițelor milenare maghiare, încheie: „Și străinul ușurat simte, că acest oraș nou și totuși cunoscut, în afară de orice altă preocupare, așterne covor de aur, fericitei întrări triumfale"... lăsând să-se înțeleagă că este vorba de recucerirea apropiată a Brașovului de către trupele maghiare.

Ahtierile numitului ziar nu ne impresionează.

Totuși, guvernul părăsind o clipă spiritul în cari duce tratativele cu partidul maghiar, e dator să ia măsurile necesare.

Dar ce să mai vorbim zadarnic. De vreme ce agitația lui Szele Béla nu dăunează partidului liberal, ci țării.

Dumnezeu nu bate cu bâta

Bela Kun a nebunit

Bela Kuhn, dictatorul de odinioară a Ungariei și-a pierdut toată autoritatea în fața comuniștilor ruși. Nu se mai ține în secret, că a slăbit la minte. Nu de mult a fost numit de guvernator al Krimeei și locuește în vestitul castel al fostului țar, în Jalta. Este păzit de o gardă compusă din 50 persoane, a cărui comandant este Gustav Nick, care pe vremuri a fost calfă de brutar și a stat mai mulți ani la pușcărie, pentru omor. Bela Kuhn trăiește în permanentă frică de moarte: se teme de atentatori. Castelul său este înconjurat de înalte garduri de sârmă ghimpată. Fostul dictator se teme de aeroplane maghiare și are viziuni grozave. Ziua nu cutează să iasă din casă, iar noaptea nu poate dormi de frică. La fiecare zgomot se cutremură și sare din pat. Consumă mari cantități de morphină. Medicii nu au nici o speranță ca să-l poată vindeca.

Astfel bate Dumnezeu, pe bestia jidovească, care a ucis mii de oameni nevinovați, pentru a se menține la putere în Ungaria. Il persecută gândul numeroaselor crime săvârșite în contra creștinilor și se prevede, că va avea un sfârșit îngrozitor. Doar' vor înțălege și celelalte bestii criminale bolșevice, că Dumnezeu nu bate cu bâta.

Vânătorești. In urma avizului Consiliului Permanent al Vânătorei, prin Decisiunea Ministerială s'a aprobat ca vânătoarea potârnicilor în vechiul Regat, Dobrogea și Basarabia să fie permisă numai dela 15 Oct. până la 15 Nov. In restul țării s'a lăsat Inspectorilor de Vânătoare latitudinea de a opri vânătoarea lor dacă este cazul, comunicând Ministerului pentru aprobare, cu motive care îndreptățesc oprirea sau scurtarea terminului vânătoarei potârnicilor.

INFORMAȚIUNI

ATENȚIUNE! Alegătorii, care nu au fost trecuți în listele de alegători și nu au putut vota la trecutele alegeri, în baza legei electorale, își pot înainta cererile către judecătoriile de ocol, ca să fie trecuți în listă, dela 1 Novembrie până la 31 Decemvrie. Se pot înscria toți tânării, care au împlinit 21 ani.

In atenția preoților. Intru cât valabilitatea carnetelor de reducere pe căile ferate au expirat la 1 Octombrie, ministerul cultelor face cunoscut personalului bisericesc să nu se mai folosească de carnetele cele vechi, de oarece se expun la amenzi. Ei vor trebui să trimită fotografii chiriarhiilor, cari au instrucții pentru obținerea nouilor carnete.

Jidan deținut pentru bancrută frauduloasă. Fiind terminată instrucția privitoare pe comerciantul Ernest Grau, vinovat de bancrută frauduloasă, s'a dat ordonanță definitivă, prin care numitul a fost trimis, în stare de arest, în judecata tribunalului local.

Isprava unui profesor. Din Aradul-Nou se comunică, că în școala medie din localitate, în cursul unei experimentări chimice, s'o produs o nenorocire. Profesorul de chimie a demonstrat cum se produce oxygenul. In acest scop a încălzit o retortă și a chemat pe elevul Emil Buschi, ca să-i ajute. La un moment dat retorta a explodat, rănind pe Buschi în față și ochi. Au fost vulueraţi ba față și elevii din primele bănci. S'a chemat un medic de ochi, care a cusut pleoapa elevului rănit și a îndepărtat sfărâmăturile de sticlă din ochii mai multor elevi. Așa se vede, că respectivul profesor habar nu are cum se fac experimentările chimice.

Prinderea unor jidani comuniști. La Oradea Mare au fost arestați Isidor Steinhardt, Sandor Schwartz, Izso Seidenfeld, Sandor Rosenfeld, care lucrau pentru strângerea de fonduri necesare ajutorării lucrătorilor comuniști greviști sau fără lucru. Steinhardt se mai îndeletnicea cu împărțirea printre muncitori la fel de fel de broșuri cu caracter revoluționar. Poliția din Oradea a înaintat pe cei 4 propagandiști comuniști consiliului de război al corp. VI armată din Cluj. Oare ce va zice deputatul liberal Fildermann de patriotismul coreligionarilor săi aminiți mai sus? Noi credem, că poliția dacă își va lua ostăneala să caute, va mai afla printre jidani mulți propagandiști comuniști.

Scarlatina la Timișoara. In săptămâna acesta s'au anunțat cinci cazuri de scarlatină în oraș. S'au luat măsuri de a împiedeca lățirea molimei.

Doi copii călcați de automobile jidovești. *La Timișoara s'au produs două accidente de automobil într'o singură zi.*

Primul automobil, proprietatea unui jidan din Arad, a călcat și omorît o fetiță de cinci ani, ziua, în piața din Fabrică.

Al doilea, proprietatea altui jidan din Timișoara, a lovit pe un ucenic, trântindu-l la pământ, Nenorocitul a fost transportat la sanatorul „Park".

Așa se vede, că jidanii nu se mulțumesc numai cu isprava de a stropi cu noroi pe trecători, ci caută a periclita și viața lor, ziua la amiazi, în mijlocul orașului.

Unde e poliția? Va fi cumva obosită de permanentele inspecții de noapte, pe la cabareturi, baruri, teatre și alte localuri de noapte.

Dacă nu sunt în stare să mențină ordinea, de ce nu recurg la ajutorul armatei, când trăim sub stare de asediu?!

Impresionanta dramă din Pădurea Verde. O impresionantă sinucidere s'a întâmplat în pădurea școalei de silvicultură din apropierea orașului. Tânărul Dumitrul Lillian, în etate de 19 ani, funcționar la percepția a doua, domiciliat în str. Crișan No. 4, originar din județul Dolj, comuna Cetate, voia să se căsătorească cu fata Dora Kaiser în etate de 17 ani, domiciliată în str. Bucovinei No. 1, vânzătoare la magazinul Weismayer. Părinții însă se opuneau la această căsătorie. Atunci tineri au hotărît să-și pună capăt vieții. Ei s'au dus în pădure, unde Dumitru Lilian a împușcat fata, trăgându-i un glonț de revolver în cap după care a descărcat și asupra sa un foc nimerindu-se în tâmplă. La zgomotul detunăturilor au sărit elevii școalei de silvicultură și pădurarul. Băiatul a fost găsit mort iar fata în agonie. Ea a fost transportată la spital. Glonțul i-a pătruns în tâmpla dreptă și i-a eșit prin ochiul stâng. Dacă va scăpa cu viața, va rămânea oarbă.

Târguri de vite în Banat. In ziua de 16 c., vor fi la Sacul, județul Severin, iar în ziua de 26 S(. Dumitru) la Vrani, județul Caraș, două târguri de vite și produse agricole, casnice și industriale sub auspiciile prefecturilor județelor respective și serviciului zootehnic din Banat. Se vor da premii în bani din partea ministerului domeniilor, a Reuniunii Camerelor Agricole, cum și a prefecturilor de județ Caraș și Severin.

Școala de Artilerie din Timișoara. La Noembrie va începe să funcționeze școala specială de artilerie din Timișoara. Cursurile vor dura cu elevii anului I. până la 30 Sept. 1928 și cu elevii anului II până la 31 August 1928.

---

oarece știam meteahna lui nenea Cornică, care nu trece peste această cifră, chiar de i-ar sări o sută.

Deaceea îl auzii zicându-mi:

— Prietene dragă, am încheiat-o cu vânătoarea pe ziua de astăzi. S'o luăm spre căruță. Tudorache ne așteaptă...

Ne îndreptăm, tăcuți, spre vâlcelușa cu mica „oază" puțin obosiți, dar mulțumiți, mergând agale, distrați de bunii noștri tovarăși cari căutau tot cu aceeași dragoste, tot cu aceeași ardoare, de par'că din atunc iar fi început vânătoarea.

Amurgul cobora încetișor, mânat pe aripile adierilor răcoroase împinse par'că din abizul îngândurat al zărilor stacojii...

Pe deasupra noastră, pasări crepusculare spintecau văzduhul cu fâlfăit de aripi grăbite; unele în căutarea unui culcuș mai bun, altele, după hrana cea dătătoare de viață, culeasă poate prin suprimarea altor vieți!...

Dar iată: câmpia se 'ncovoae și scoborâm încetișor panta dulce, care ne 'ndreptă pașii spre „oaza" lui nenea Cornică, în apropierea căreia bunul Tudorache, chirigiul nostru, ne așteaptă cu caii înhămați măsurând câmpia cu ochii lui spălăciți, ce sticlesc cercetător, în orbitele înfundate în mica cutie craniană, galbenă ca o gutuie tomnatecă, purtată pe doi umeri slabi, osoși și încovoiați, de gâtul lui lung de cocostârg, brăzdat de vine groase și umflate, la mijlocul căruia un nod cât un bulon de cale ferată, iese în relief ca o adevărată gușe...

— Gicule, vezi, aici ai tras tu în iepurele care ți-a scăpat cu piciorul rupt.

— Nu tocmai, nene Cornică. A fost ceva mai la vale; uite unde sunt acum câinii...

Dar n'apuc să termin vorba și cei doi tovarăși, avangărzile noastre, cu capul sus, privind cerul, cu coada întinsă biciu, rămân într'un aret formidabil.

— Ce-o mai fi și asta?

— Știu și eu? Hai să vedem.

— Mergem, dar nu tragem.

Ne apropiem de câini, cari la vederea noastră se târăsc pe brânci până în desișul ghiorghinarilor unde rămân în aret, lipiți de pământ.

Ii urmărim și cercetăm stăruitor desișul negru al ghiorghinarilor. In clipa aceea, văd pe amicul Cornică, cum se descoperă, apoi emoționat cum leagă câinii și-mi zice cu glas sugrumat:

— Dumnezeule! Privește...

O scenă sfâșietor de 'nduioșătoare, o scenă cum n'am conceput să întâlnim vreodată, ne arde privirile cu realitatea ei grozaznică. E cel mai dureros tablou care l-am văzut în viața mea.

Un biet animal și cât suflet!

Ne privim tăcuți și nu ne vine să credem. E vis, ne-a povestit cineva cu fantezie bogată și fecundă, sau e realitate?...

Invăluită în rețeaua protegui-toare a desișului, zăcea moartă epuroaica cu piciorul rupt, înconjurată de trei puișori micuți, fătați numai de câteva zile, cari înconștienți de grozăvia realității, trăgeau cât puteau de țâțele îngălbenite ale mamei, peste care imensitatea hidoasă a morții, aruncase vălul său din urmă...

Unul din ei, înlănțuit de picioarele dinainte și acoperit ușor de gâtul ei, părea încă afectat de căldura și duioșia sufletului mamei, care-i dăduse par'că, ultima și suprema îmbrățișare...

Ceilalți doi însă, morfoliau înfometați pieptul mamei, căutând zadarnic izvorul dătător de viață care'ncetase pentru totdeauna...

Sărmana epuroaică! Mamă duioasă și nenorocită!

Suflet candid de mamă fricoasă și iubitoare!...

Te-am căutat zadarnic o jumătate de zi și nu te-am găsit, pentrucă dragostea de puișorii tăi micuți, te chemase lângă ei...

Cum te-a adus fatalitatea, înaintea focului meu blestemat și ucigător!?... Ah! dacă ai ști tu ce remușcări grozave îmi chinuesc sufletu-mi îndurat, când privesc drama ce mi se desfășoară înaintea ochilor?!...

Dac'ai ști tu ce simbol sfânt, reprezinți în ochii sufletului meu chinuit din cale afară?!...

N'am bănuit că ești mama căci te-aș fi cruțat cu siguranță, cum am făcut-o de-atâtea ori...

Devotamentul și nemărginita-ți dragoste pentru puișorii tăi îmi servește cel mai strașnic exemplu de duioșie și dragoste nețărmurită a mamei...

Sărmana iepuroaică! Rănită de moarte, te-ai târît la puișorii tăi dragi, să-i ocrotești până în ultima clipă, să mori lângă ei, să-i simți lângă tine!...

Iartă-mă sărmană epuroaică!

Tu ești mamă și ești sfântă! Și mă înveți mai mult decât oamenii ce 'nsemnează dragostea și măreția sufletului mamei...

Iartă-mă!... *(Revista Vânătorilor)*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Conziliul de miniștri

In consiliul de miniștri ținut la președinția consiliului de miniștri, d. I. G. Duca, ministru de interne, a citit proectul Mesajului pentru deschiderea Corpurilor legiuitoare. Forma definitivă va fi redactată în consiliul viitor.

Armata la înălțimea ei.

D. general P. Anghelescu, ministrul de război, a făcut consiliului o largă expunere asupra inspecțiunii pe care a făcut-o de curând aproape în întreaga Basarabia. Impresiile cu care s'a înapoiat, privitoare la spiritul ofițerilor și trupei, sunt excelente

Dsa în această inspecție s'a interesat în special de construcția cazărmilor pentru trupă și de modul cum sunt construite cele în curs de executare. Pentru o mai grabnică terminare a lor, a avut consfătuiri cu primarii și prefecții, care au dus la bun rezultat.

O. ministru de război a propus mijloace pentru refacerea șoselelor existente și construirea altora noui, oferind să pună în acest scop la dispoziția ministerului de lucrări publice prisosuri din efectivele de trupă, urmând ca acest minister să plătească sumele cerute

In ce privește calea ferată Bolgrad-Ismail, actualmente în construcție, dar ale căror lucrări au fost oprite din lipsă de fonduri, dsa a propus să reînceapă lucrul cu batalioane de căi ferate, pentru ca această linie de atâta importanță economică să fie cât mai curând pusă în circulație.

Conferința dela Geneva.

D. dr. N. Lupu minstrul muncii, a făcut apoi consiliului o expunere asupra felului cum a decurs conferința dela Geneva, și desbaterile ce au avut loc.

Din expunerea dsale a reeșit cât de strălucită este atmosfera țării noastre în străinătate

---

Un călugăr exeroc. Un călugăr din schitul „Crasna“ (Gorj), anume Elefterie Petrescu, săturându-se de canoane și plictisindu-se cu tihna chiliilor, a pornit cu învoirea starețului prin comune, să adune bani pentru schit. Treaba aceasta renta. Și călugărul crezu de cuviință să-și dea un trai mai bun. Și neglijând păstrarea banilor strânși, cheltui din ei, până îi termină. Avu grijă însă, prin telegrame cucernice, să liniștească pe starețul schitului, îngrijat de întârzierea lui prea mare. Dar a făcut datorii la cărciumile din comunele pe unde umbla și la un moment dat au sosit la schit odată cu telegramele călugărului și diferite plângeri ale păgubașilor. In cele din urmă, plictisit de încercările de a se desvinovăți față de superiorul său, a dispărut, — venind la Câmpina. Aci, a lepădat rasa și s'a angajat ca șef de gardieni la soc. „Steaua Română“. Poliția locală fiind sesizată de prezența lui, și aflând plângerea schitului Crasna, pentru fraudele săvârșite, l-a pus în urmărire. Dar călugărul a simțit și a dispărut iar. Se încearcă să i se dea de urmă.

Inecată în Canal. Din Petroșan se comunică, că femeia Bunea Maria de 56 ani din comuna Petrila, din nebăgare de seamă a căzut în o groapă de canal, ce se construește pe șoseaua județeană, la o adâncime de 2 metri jum. care era jumătate cu apă. Fiind găsită de trecători cadavrul a fost scos și transportat la domiciliu, unde după doua ore a încetat din viață. Bănueli de crimă nu sunt.

Dr. NERVA DRAGAN, medic-șef, director la Ambulatoriul Dentistic de Stat, s'a întors din străinătate și și-a reluat consultațiile în I. Strada Alba-Iulia 7, orele 3—5 p. m.

Din viața satelor noastre

Rugăm pe onoranții abonați, ca să binevoiască a achita măcar o parte din prețul abonamentului, pentru a ne scăpa de grijele materiale care îngreunează administrația.

*

Beregsău: Primim o plângere în care să zice, că primarul comunei ar persecuta pe Simion Ciulan, pe motive politice. In ziua de 6 Sept. Ciulan a cumpărat dela șvabul Mayer din Iecia mică, niște „tulei“, ce i-a tăiat și cărat acasă. Ciulan a cumpărat și porumbul ce a rămas pe „tulei“, cea ce a dovedit prin șvabul Mayer, totuși primarul din ură personală îl predă jandarmeriei, ca pe un hoț. Din cercetările făcute se vede, că Ciulan este nevinovat, cu toate acestea primarul inzistă ca să fie bătut. Ciulan a fost șef de post la jandarmi în 1921 și e om de treabă. Șeful de post Luca din Săcălaz a refuzat pe primarul nedrept. El se adresează plutonierului Damian, care îl bate pe Ciulan în fața primarului și a unui paznic de câmp.

Cerem Companiei de Jandarmi să ancheteze cazul și să pedepsească pe Damian pentru abuz de putere, fiindcă nu se poate tolera, ca jandarmeria să fie folosită de un primar pentru răzbunare personală.

Domașna: In gara Domașna, în decursul manevrei, mecanicul Francisc Cserháti, a căzut de pe locomotivă și s'a rănit grav. A fost transportat la spitalul din Timișoara.

Fibiș. Jandarmeria a făcut o perchiziție la locuința locuitorului Anton Schiff, care se ocupă cu contrabandă de tutun. Perchiziția s'a terminat cu succes, întrucât la șvab au aflat mult tutun. La ieșirea din casă, jandarmii au fost atăcați în întunerec, de cinci oameni, cari au tras focuri de armă asupra lor. Din întâmplare nu au lovit pe nimeni. Jandarmii au arestat pe Schiff și încă cinci șvabi, bănuiți de a fi autorii atacului banditesc.

Jimbolea. Nevasta locuitorului Nicolae Lichtfuss, din Jimbolea a născut un băiat, căruia îi lipsește limba. Medicul crede, că noul născut nu va trăi mult, fiindcă nu se poate nutri.

Macedonia. Zilele trecute s'a făcut împroprietărirea îndreptățiților la reforma agrară, prin d-nii Dr. Coste, Prefect, Spătariu, Insp. Gen. la ministerul de Agric. și Domenii și dl. judecător Kiss, dela Judecătoria de Ocol din Sânnicolaul-Mare.

Pâncota. Cu ocazia unei vânători, în hotarul comunei Pâncota, vânătorul Engelhardt a fost împușcat în piept de vânătorul Badea Simion. Nenorocirea s'a produs prin lipsa de atenție a numitului vânător. Engelhardt a fost transportat la spitalul județan din Arad, în stare gravă. Nu este nici o speranță ca să scape cu viața.

Pesteana. Duminică a fost sfințită străvechea biserică greco-catolică din Pesteana. Restaurarea s'a făcut cu ajutorul comitetului monumentelor istorice și a locuitorilor din Pesteana. Biserica are o vechime de 300 ani și a fost construită din lespede cu inscripții și sculpturi romane, aduse dela Sarmisagetuza... Picturile vechi conservate în parte prezintă o mare valoare artistică. Sfințirea biserici a fost făcută de episcopul Lugojului. Nicolescu, asistat de toți canonicii și patru preoți. Răspunsurile le-a dat corul local. Au luat parte la această solemnitate vicarul Clujului. Dăianu, și d-nii subsecretar de stat Tătărescu, prefectul județului Hunedoara, Șfețescu, senator Tănăsescu, senator Vulcu, deputat Bursan, Ciocan, primarul orașului, Gligor primpretor. Tocociu, pretor, preoții Ionașiu. Pavelon și Marila, protopopul Raca, preotul Simoneți, dl. Iliesiu, etc. După terminarea serviciului divin s'a oferit un banchet strălucit oaspeților în sala școalei de stat. La șampanie s'au ținut mai multe toasturi pentru biserica unită. Seara a fost o serbare populară.

Rusca. Un incendiu puternic, născut din imprudență și alimentat de un vânt puternic a prefăcut în cenușe 6 case. Printre sinistrați se găsește și învățătorul Humița, ale cărui casă și dependințe de curând terminate, cum și întregul său avut au căzut pradă flăcărilor. Pagubele se urcă la 3 milioane lei. Focul a putut fi stins grație intervenției pompierilor din Caransebeș cari, conduși de harnicul lor comandat Inandi, au plecat cu un tren special ce le-a fost la dispoziție în com. Rusca reușind să localizeze incendiul, care fără această intervenție ar fi luat proporții dezastruoase. Cercetările au fost făcute chiar în noaptea când a izbucnit incendiul de d. primar Radian și judecător de instrucție Gheorghiu.

Saravale. Aderenții noștri să plâng, că în ziua Eroilor nu li sa permis să participe la serbare cu drapelul L. A. N. C. Așa se vede, că autoritățile locale țin cont de cei 3 jidani căzuți în marele războiu și uită că au pierit și 800.000 români, pentru desrobirea gliei strămoșești și pentru înfăptuirea României românești, pentru care se luptă și aderenții steagului cu svastica. Dar pe episcopul sârbesc au știut să-l primească cu treicolorul sârbesc, par'că am fi în Jugoslavia.

Variaș: Nicolae Ioci, în vârsta de 63 ani, lucrând la câmp, a căzut din trăsură și a ajuns sub roțile ei. A fost ridicat de săteni și dus în comună, unde a murit în scurt timp

Variașul mic (Arad). Locuitorul Hajos Ioan a trăit în concubinaj de mai mulți ani, cu văduva Ana Szabo, care a avut doi feciori din prima ei căsătorie. De câteva luni încoacea, concubinii se svădeau în fiecare zi. Acum câteva zile, Hajos, în decursul unei certe a luat concubina la bătaie cu nu par. I-a spart capul omorându-o pe loc. Ingrozit de isprava făcută, bărbatul s'a spânzurat în camera unde zacea cadavrul femeei ucise. Vecinii alarmați de țipetele femeei, intrând în casă au aflat pe ambii morți.

Zenta nouă. Acarul Tudor Köszegi din gara Caransebeș, de 52 ani, fiind în vizită la fratele său din com. Zenta nouă, învecinată cu Timișoara, a consumat cu acesta o cantitate prea mare de băuturi. După miezul nopții, acarul a plecat la gară, să se întoarcă acasă la Caransebeș. Urcându-se pe scări, în momentul când trenul era în mișcare și neputând prinde bine mânerul vagonului, a fost târît pe o distanță de 100 metri; după aceea, ajungând sub roți a fost călcat de toate vagoanele care veneau în urma celui în care voia să se urce. Cadavrul lui Köszegi a fost găsit dimineața, între șine, mutilat oribil.

„SVASTICA BANATULUI“
va lupta ca **România să fie a românilor!**

Mica Publicitate

Un cuvânt 2 Lei. Cu litere groase 4 Lei.
Cel mai mic anunț la Mica Publicitate costă 40 Lei.

O casă de vânzare la Sângeorge plasa Gătaia. Reflectanții să binevoiască a se adresa dlui Voichiță Vasilie, proprietar din Sângeorge. Prețul 150,000 Lei.

Economice

Cultura grâului

Suprafața cultivată cu grâu în întreaga țară, este azi proporțional, cu mult mai mică decât înainte de război.

Majoritatea plugarilor mici, preferă să samene mai mult porumb și mai puțin grâu. Aceasta datorită faptului că baza alimentațiunii plugarului mic este porumbul; și cultura porumbului este mai productivă.

Pentru proprietățile mari se mai adaogă și faptul că prin expropriere, împucătățindu-se nu se mai pot face asolamente raționale pentru o bună cultură a grâului. In marea plugărie, înainte de război, grâul se sămăna numai după mazăre, rapiță, plante prăsitoare, și prea puțin după celelalte cereale.

Azi cultura grâului se face, în majoritatea cazurilor, după el însuși, după orz, ovăz și majoritatea îl seamănă în porumbiște.

Pământul destinat culturii grâului cere să fie ogorat din timp, borănit și lăsat 30—40 zile expus agenților atmosferici (apă și căldură) după care se ară și samănă cu grâu.

Grâul este bine să fie sămănat după o leguminoasă, căci are nevoie de mult azot, pe care aceste plante îl fixează în pământ.

Deci cultura grâului este avantajoasă după mazăre rapiță, prăsitoare timpurii, cari îmbogățesc pământul în azot și părăsesc terenul de timpuriu, și ne dă putință de a face toate lucrările agricole la timp.

Cultivând în aceste condițiuni, obținem grâu de calitate și producție superioară.

Prin acest fel de cultură nu secătuim pământul.

Un bun agricultor trebuie să țină seamă, de toate aceste principii ca să obțină totdeauna recolte frumoase și să nu ne sărăcim noi înșine pământul.

Dacă, azi se obțin grâne de calități medii și inferioare, se datorește faptului că nu s'a ținut seamă de aceste considerente; și s'a continuat cu cultura lui după el însuși an după an, secătuind pământul și obținând grâne inferioare, cari pe piață sau sunt refuzate, sau li se oferă prețuri mici.

Indrumarea cea mai frumoasă ca toți agricultorii mari și mici să-și ea îndemnul și să samene grâu în suprafețe mari (după cum era odinioară, când România era „grânarul Europei“, ar fi în măsură s'o dea numai organele agricole județene.

Agronomii regionali alipiți pe lângă consilieratele agricole, sunt cei mai în măsură ca prin sfaturile lor să îndemne pe toți agricultorii să samene grâu cât mai mult.

Dacă în județele agricole, s'ar înființa și loturi de experiență, cultivate în mod rațional, unde să se vadă de toți agricultorii că pământul se ară adânc, semințele sunt frumoase, după un asolament rațional, ele vor forma cu timpul focare de cultură agricolă rațională, de unde fiecare agricultor poate învăța și pune în practică cele văzute.

Plusul de semințe, ce ar rezulta de la fiecare lot de experiență, să se împartă anual la cei mai buni agricultori ai satelor în scopul de a li se schimba semânța lor de calitate inferioară.

Prin acest fel de mici ferme agricole cât mai multe în județele agricole, am ajunge să vedem din an în an culturi de grâu din ce în ce mai frumoase și dând producții superioare

—

Prețul banilor:

1 Franc francez	Lei	31·20
1 Pengő ung.	„	28·32
1 Marcă germ. aur	„	38·55
1 Schilling austriac	„	22·83
1 Dolar	„	160·—
1 Liră sterlină	„	787·50
1 Liră italiană	„	8·84
1 Cor. Cehoslovacă	„	4·79
1 Dinar	„	2·84

Prețul cerealelor

Petru Barbu, Timișoara, II, str. S. Micu 3.

Grâu (100 Kgr.)	700—750	Lei
Ovăz	500—550	„
Orz	560—600	„
Porumb vech,	600—659	„
„ nou	500—520	„
Secară	600—620	„
Bicău pt. urlău	360—380	„
Fân	220—280	„
Fân de trifoi	300—320	„
Paie de grâu	80—100	„
Cartofi	300—500	„

Snonul de tulei bucata 2½—3 Lei

MINISTERUL JUSTITIEI
Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea rationalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,

Subsemnatul Cristian Fuchs de profesiune conductor de fabrică, domiciliat în Timișoara V, str. Olteniei No. 5, născut în comuna Asch (Cehoslovacia) la 21 Februarie 1884 și stabilit în țară încă dela anul 1908 cu onoare vă rog prin avocații mei justificați cu procura de sub A) să binevoiți a dispune să se îndeplinească formalitățile cerute de lege pentru a mi se acorda cetățenia română. Anexez sub B) declarația de lepădare de supusenie străină și manifestarea voinței de a deveni cetățean român; sub C) cert. de naștere și botez; sub D) cert. de căsătorie; sub E) cert. de ocupație; sub F) livret militar; sub G) cert. de moralitate de parchetul trib. Timișoara; sub H) cert. de bună purtare morală liberat de prefectura poliției Timișoora. Cer totdeodată și scutirea de sub stagiu prevăzut în lege cu atât mai vartos căci în baza livretului militar anexat sub F) sunt încorporat în armata română.

Primiți vă rog Domnule Președinte asigurarea deosebitelor mele stime.

Cristian Fuchs.

Dos. No. 1315—1927.

CINEMA

CETATE: 14, 15 și 16 Oct. — APOLLO: 17 și 18 Oct.
MAHALA: 20 Octomvrie

Moara din Senssouci

Mare comedie istorică în 10 acte din viața regelui Frideric cel Mare (Fredericus Rex).

Cunoscuta poveste hăzlie a morarului, care odată cu capul nu vrea să renunțe la drepturile moștenite dela părinți la moara-i dragă.

In rolurile principale: **Otto Gebühr, Iacob Tiedtke, Anita Doreis și Olga Tschechowa.**

Monopol: Emericusfilm, Oradea-mare.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCĂ“ Sucursala Timișoara, Piața Tepeș Vodă 2. — Telefon: 1200.

BCU Cluj / Central University Library Cluj